

LİSANSSIZ ÜRETİM SANTRALLERİ (LÜY)

YENİ DÖNEMİN KODLARI

ROLLER, RİSKLER, STRATEJİ

Profesyonel Gözünden Öztüketim Üretim Yatırım İşletme Analizi

Cengiz Kılıç - Zenergy Enerji Genel Müdürü - Zentral Enerji YK Üyesi

MEVZUAT YOLCULUĞU: YAYLADAN ZİRVEYE ZORLU TIRMANIŞ

2019 ÖNCESİ

KONFORLU YAYLA

- Sınırsız Satış
- Bol Oksijen(Yüksek Getiri)
- Kolay Yürüyüş

12/05/2019
MİLADİ KAMPİ

TIRMANIŞ BAŞLIYOR

- Gelirler Düşüyor
- Yük Ağırlaşıyor

GÜVENLİK HATTI

TEHLİKE BÖLGESİ:

KATI SAATLİK MAHSUPLAŞMA

- Bedava Elektrik Riski!
- Sistem Hata Kabul Etmez
- Anlık Dengeleme Şart
- Manuel Yönetilemez
- Profesyonel Destek Şart

ÖZET: TEMEL YAKLAŞIM VE DEĞİŞİM

12/05/2019 Miladı Korunuyor, Kurallar Değişiyor.

MEVCUT DÜZEN (ESKİ)

Yönetmelik, tesisleri 12/05/2019 tarihini milat olarak ikiye ayırıyordu.

2019 öncesi Fiyat Belirsizliği ve GTŞ inisiyatifi hakimdi (YEKDEM sonrası).

Mahsuplaşma uygulamalarında standart yoktu, sorunlar vardı.

TASLAK DÜZEN (YENİ)

Yönetmelik yine 12/05/19'u milat kabul ediyor.

TOPLAYICI (Aggregator) Devrimi: Yönetmelik literatürüne 'Toplayıcı' kavramı giriyor.

2019 Öncesi Tesisler: 10. Yıl sonrası Toplayıcı ile daha avantajlı hizmet alabiliyor.

2019 Sonrası: 'Katı Saatlik Mahsuplaşma' (EPIAŞ) geliyor. Net veriş hesapları değişiyor.

Fiyat Netleşiyor: Tarife Garantisi (GTŞ inisiyatifi bitiyor).

50 kW altı meskenler için pozitif ayrımcılık korunuyor.

TOPLAYICILIK: ARTIK LÜY YÖNETMELİĞİ'NE DE GİRDİ

2019 ÖNCESİ TESİSLER (Eski Rejim)

Eski Durum:
Sadece GTŞ'ye
Mecburiyet

10. Yıl Sonrası Fırsat:
GTŞ yerine Toplayıcı ile
ile Ticari Avantaj

**TOPLAYICI
(Aggregator)**
(Örn: Zentral)

**Yasal Dayanak: Yönetmelik
Md. 4 & Md. 27**

2019 SONRASI TESİSLER (Yeni Rejim)

Eski Durum:
Sadece Tedarikçi
(Örn: Zenergy) ile
Bireysel Risk Yönetimi

Yeni Çözüm: Katı
Mahsuplaşma Riskine
Karşı Toplayıcı Portföyü

KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ:

Yeni Taslak ile 2019 Öncesi ve Sonrası Santral Karşılaştırması

Kriter	2019 ÖNCESİ TESİSLER	2019 SONRASI TESİSLER
Satış Limiti	 SINIRSIZ	 SINIRLI (Tüketim Kadar)
Mahsuplaşma	Saatlik (Mevcut GTŞ Usulü)	 KATI SAATLİK (EPIAŞ Anlık)
10. Yıl Geliri	Min(PTF, Tarife)	 Belirsiz (Cumhurbaşkanı Kararı)
Aşım Cezası	 Yok (Hepsini satar)	 Bedelsiz Enerji (YEKDEM'e hibe)

12/05/2019 Öncesi Tesisler: Finansal Riskler

DURUM & FİYAT

Mevcut haklar ve işleyiş korunuyor.

10. Yıl Sonrası Fiyatı: $\text{Min}(\text{PTF}, \text{Tarife})$ formülü uygulanacak.

$\text{Min}(\text{PTF}, \text{Tarife})$

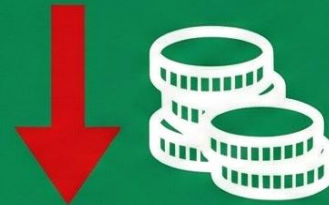
FİNANSAL RİSKLER

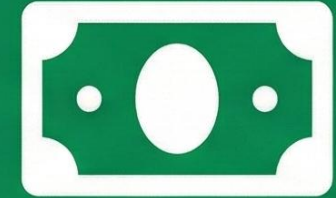
Risk: Güneşin yoğun olduğu öğle saatlerinde PTF düşerse gelir azalır.

Negatif Nakit Akışı: PTF'nin çok düştüğü saatlerde, satış geliri dağıtım bedelini karşılamayabilir.

Satış Geliri

Dağıtım Bedeli

2019 Sonrası Tesisler: Katı Saatlik Mahsuplaşma

Yöntem: EPIAŞ ile anlık/saatlik mahsuplaşma. **Risk:** Yıllık kota hızla erir.

 GÜNDÜZ

 10 birim Üretim
(Şebekeye Verildi)

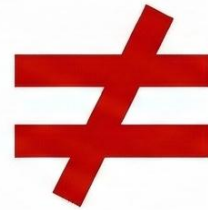
 SONUÇ: Kotadan düşer (Satıldı).
(Nakit Girişi Yok)

 GECE

 10 birim Tüketim
(Şebekeden Alınır)

 SONUÇ: Fatura Oluşur
(Ödeme Yapılır).

Saatlik Eşleşmez

KRİTİK SONUÇ: Yıl bitmeden limit dolar.
Limit sonrası üretim **BEDELSİZ olur!**

SAATLİK MAHSUPLAŞMA ile İP ÜSTÜNDE DENGE

ÜRETİM

Güvenlik Halatı

TÜKETİM

RİSK:

Dengesizlik = Bedava Enerji

- Her Saat Denge Lazım
- Düşersen Enerji Boşa Gider

ÇÖZÜM:

- Denge Çubuğu: Doğru Kurulu Güç
- Güvenlik Halatı: Üretim/Tüketim Zamanlaması
- Profesyonel Destek: UzmanTedarikçi/Toplayıcı

Eskiden Burada Bir Köprü Vardı.
(Aylık Mahsuplaşma)
Artık Yok!!

MESKEN İSTİSNASI VE TARİFE GARANTİSİ

MESKEN MUAFİYETİ

Kurulu gücü
50 kW ve altı
Meskenler için
“Tüketim Kadar
Satış” limiti
UYGULANMAZ.
İhtiyaç fazlasını
satabilirler.

TARİFE GÜVENCESİ

Mesken: Yüksek
kademeli tarife.

Ticari/Sanayi: İlgili
abone grubu tarifesi.

Karma: En düşük
tarife fiyatı.

YÖNETMELİKTEKİ GRİ ALANLAR

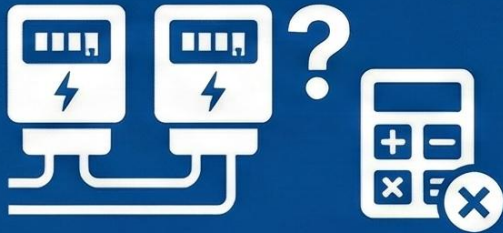
10. Yıl Sonrası (Yeni Tesisler): 2019 sonrası tesislerin 10 yıl bitince ne yapacağı belirsiz.

MANUEL?

AYLIK?

Geçiş Dönemi (2026'ya Kadar): EPIAŞ altyapısı kurulana kadar "saatlik mahsuplaşma"nın manuel mi yoksa aylık mı uygulanacağı net değil.

Teknik Hesaplama (Madde 5.1.h): Farklı ölçüm noktasındaki üretim/tüketim için net veri hesabı (kayıplar vb.) soru işareti.

GİDERİLMESİ GEREKEN ENDİŞE: FAZLA ENERJİ FİYATI ALGISI

PİYASA KORKUSU (ALGI)

“Gelirlerimiz PTF’ye (Piyasa Takas Fiyatı) mi düşecek?”

PTF RİSKİ?

YÖNETMELİK GERÇEĞİ

Hayır. Ödemeler Aktif Enerji Bedeli (Tarife) üzerinden yapılacaktır.

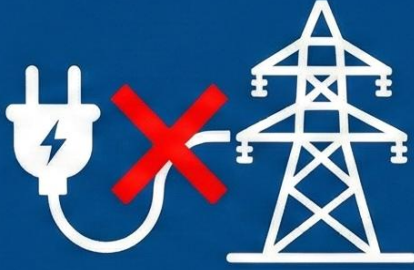

TARİFE GARANTİSİ

SONUÇ: Gelir garantisi tarife bazlı devam etmektedir, PTF riski bu grup için yoktur.

CEZAI YAPTIRIMLAR - 1: Şebeke Destekli (Hibrit / Limiterlı) Sistemler

KAPSAM & LİMİTER GERÇEĞİ

Kapsam: Çağrı mektubu/izni olmayan ancak şebekeye fiziksel bağlı çalışan sistemler.

Limiter (Kesici) Varlığı: Cezayı engellemez.

YAPTIRIMLAR

Tesis sökülür.

3 Yıl Boyunca yeni başvuru yasaklanır.

Ağır para cezası uygulanır.

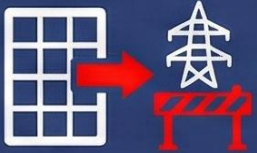
CEZAI YAPTIRIMLAR - 2: Kabul Öncesi İşletme Riski

KAPSAM & İHLAL

ÇAĞRI
MEKTUBU

- **Kapsam:** İzni olan, çağrı mektubu almış ancak TEDAŞ Kabulü yapılmamış tesisler.

- **İhlal:** Kabulden önce şebekeye enerji verilmesi.

YAPTIRIMLAR & FORMÜL

- Tesis şebekeden ayrılır.

- Para cezası kesilir.

NOT: Bu grup için "3 yıl yasaklama" yoktur.

CEZA FORMÜLÜ

Kurulu Güç
(MW)

x 180
Gün

x Tarife

SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

2019 ÖNCESİ SANTRALLER

Haklar korunuyor, finansal getiri daralıyor (PTF riski).

Dağıtım bedelleri 10 yılını dolduranlar için yüksek kalıyor.

Toplayıcılık: Artık LÜY Yönetmeliği'ne de Girdi. (Md. 4 & Md. 27)

Yatırımcılar GTŞ yerine Toplayıcıya geçmeli, sözleşme tercihlerini gözden geçirmeli.

2019 SONRASI SANTRALLER

Ticari/Sanayi için 'Öz Tüketim' zorunluluğu saatlik mahsuplaşma ile sertleşiyor.

Tüketim fazlası üretim yeni modellerle daha da kısıtlanıyor.

Uzman tedarikçi/toplayıcı ile çalışmak bilinmeyen maliyetleri ortadan kaldırır.

Yeni yatırım: Kurulu güç hesabı yerine eş zamanlı üretim/tüketime göre yapılmalı.

Meskenler: 50 kW altı kurulumlar sınırsız veriş limiti ile teşvik edilmiş.

GENEL UYARI

"Kabul öncesi veriş" ve "Limiterli sistemler" için denetimler ÇOK SIKILAŞACAK.

Lisanssız Santral Yönetimi

Önce

- Teşvikli Dönem
- Aylık Mahsuplaşma
- Kolay Kazanç

Şimdi

- Teşvikler sona eriyor
- Saatlik Katı Mahsuplaşma
- Kazanmak eskisi gibi kolay değil

Mutlaka uzman Toplayıcı
ile çalışmak gerekiyor

TEŞEKKÜR EDERİZ.

